

БЪЛГАРСКА АКАДЕМИЯ НА НАУКИТЕ
ИНСТИТУТ ПО МИКРОБИОЛОГИЯ "СТЕФАН АНГЕЛОВ"
1113 София, ул. "Акад. Георги Бончев", бл. 26
тел: (02) 979 31 57, факс: (02) 870 01 09

БЪЛГАРСКА АКАДЕМИЯ НА НАУКИТЕ
ИНСТИТУТ ПО МИКРОБИОЛОГИЯ
"СТЕФАН АНГЕЛОВ"
№ 45/20.01.2021 г.
СОФИЯ

До Акад. Юлиан Ревалски
Председател на БАН

С Т А Н О В И Щ Е

на ръководството на Института по микробиология "Стефан Ангелов" - БАН
Относно: Медийни изяви на учени от Института, свързани с COVID-19 пандемията,
причинена от коронавирус SARS-CoV2

През 2020 г. чрез пренос от животни към човека се появи новото за човека респираторно вирусно заболяване COVID-19, което в много кратък срок бе обявено за пандемия от СЗО и правителствата на много държави обявиха извънредно положение. Негативните последици от пандемията: здравни, икономически, социални и психологически, тепърва предстои да бъдат оценени. Като заболяване, причинено от нов вирус, COVID-19 е все още свързано с много неизвестни. Установено е, че инфекцията протича по-тежко при възрастни хора, пациенти с диабет и метаболитни и сърдечно-съдови заболявания, имунодефицити и състояния на имunosупресия и се определя от редица генетични, метаболитни и имунологични предразположения на организма, възраст и хронични заболявания. Недостатъчните познания за вируса, способността му да мутира и възможностите му да избягва защитните механизми на имунитета обаче, не дават възможност да се определи и да се предвиди категорично тежестта на инфекцията при отделния индивид и риска от усложнения по време на и след преболедуване.

В този смисъл, мисията на Института по микробиология "Стефан Ангелов" - БАН, като Национален център в областта на микробиологията, вирусологията и имунологията и част от Международната мрежа на Институтите Пастьор, които споделят общи научни възгледи и принципи, е свързана с извършването на изследвания и научни разработки, насочени към ограничаване и лечение на заболяването: нови антивирусни средства и дезинфектанти, иновативни биоинформатични подходи за анализ на репертоара на имунния отговор и вирусните протеини и разработване на ваксини.

Също така, важна дейност на Института е коректното информиране на обществото за особеностите на причинителя на COVID-19, възможните начини за терапия и за избягване на заболяването.

С настоящото становище искаме да подчертаем, че най-успешната защита чрез превенция и единствената възможност за ограничаване на разпространението на заболяването е масовата ваксинация. През последните няколко месеца Американската и Европейската агенции по лекарствата (FDA, EMA), както и Националната агенция за лекарствени средства в Република България разрешиха употребата на две ваксини срещу SARS-CoV2. Предстои одобряването и на други ваксини, които все още са в краен етап на клинични изпитания. Предлаганите ваксини (одобрени или все още в крайни етапи на

проучвания) имат различен механизъм на действие (РНК, векторни, протеинови, субединични, атенюирани), но общият принцип на всички тях е, че те предварително "обучават" имунната система на човека, чрез внасяне на отделни елементи от вирусната частица. Тези елементи не могат да предизвикат инфекция, но могат за подпомогнат изграждането на имунологична памет към SARS-CoV2 и да доведат до производството на неутрализиращи антитела, които директно елиминират вируса. В резултат от ваксинацията, имунната система по-бързо разпознава вируса при инфекция, изгражда адекватен по сила протективен клетъчен и хуморален имунен отговор и дава възможност за по-леко протичане на заболяването. Колкото по-масово е ваксинирането, толкова повече индивиди ще преболеват по-леко и безсимптомно инфекцията, както и драстично ще се ограничи заболяемостта и тежестта на инфекцията при рисковите групи. В социален аспект, ваксинирането срещу COVID-19 и изграждането на колективен имунитет, ще даде възможност за по-бързо и ефективно възстановяване на здравната система.

Поради тези причини, ръководството на Института по микробиология към БАН не споделя крайни изказванията в медиите, внушаващи съмнения относно качествата на новосъздадените ваксини и ваксинирането по принцип. Научните факти, свързани с тях могат да се коментират професионално и от името на нашата институция само въз основа на изследвания и данни, публикувани в реномирани научни списания. Считаме, че всеки учен, притежаващ специфични знания в дадена област, има право свободно да изрази мнението си, но то трябва да бъде представено коректно, в съответствие с известната до момента фактология и съответните доказателства.

Световната научна общност публикува всички резултати от изследвания, свързани с COVID-19 с отворен достъп с цел да се осигури адекватна информираност на обществото, включително и на пилотни, пред-клинични и клинични изпитания с ваксините. До този момент в научната литература за разрешените ваксини срещу SARS-CoV2 не са описани странични ефекти, превишаващи по честота и сериозност страничните ефекти на ваксините, които отдавна се използват срещу други заболявания. Въпреки, че за обществото подходите при разработване на ваксините срещу SARS-CoV2 се считат за нови и са причина за недоверие, научната общност е наясно, че те са резултат от интензивното развитие на иновативни технологии в биомедицината през последните 10 - 15 години.

В заключение, нашето официално и категорично становище е, че ваксинацията е най-успешния до момента метод за намаляване на заболяемостта и инфекциозността на SARS-CoV2. Това заключение се основава на анализ на огромната научна база данни в областта на микробиологията, вирусологията и имунологията, натрупани през десетилетията и на медицинските практики, утвърдени и залегнали в дейността на Световната здравна организация за координация и контрол на здравеопазването в световен мащаб.

20.01.2021 г.

ДИРЕКТОР:

/ проф. дн Пенка Петрова /